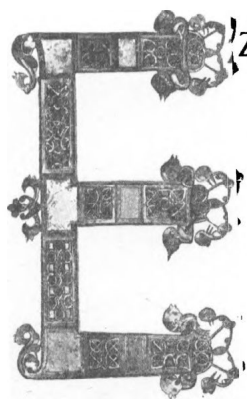

III. BÉLA IVADÉKAI AZ EURÓPAI URALKODÓ HÁZAKBAN.

EZER év óta az európai kisebb és nagyobb uralkodóházak az egymással való folytonos összeházasodás következtében egy nagy családba olvadtak össze, mely — ha időnkint vett is magába új elemeket — egészben véve a kihaltakkal együtt sem foglalt magában többet háromszáz családnál. A magyar nemzetségek közül ezen évezredes fejlődési faj megalakulásában csupán az Árpád-háznak volt kiválóbb része, ennek a leányai jutottak be az európai dinasztiák őspanyáinak sorába, míg rajtuk kívül az ez idő szerint megállapítható genealógiai összeköttetések a korábbi századokból csakis Zápolyai István († 1499) nádor és szepesi gróf leányát, Borbálát († 1515), I. Zsigmond lengyel király első nejét mutatják olyannak, kinek ivadécai közt feltalálható az európai dinasztiák ma élő tagjainak legnagyobb része.

Az Árpád-házbeli leányok közül 14 volt olyan, kiknek ivadécai ma is élnek az európai fejlődési házakban; ezek közül öt a III. Béla előtti korból való, kilencz pedig III. Béla egyenes utóda. Amazok közé tartozik: *a)* ADELHAJD († 1062), I. Endre király leánya és II. Vratiszláv († 1092) cseh herceg és király neje, kinek leánya Judit († 1085) I. Vladisláv lengyel hercegnek volt a felesége s tőle származott aztán le az egész Piaszt-ház. *b)* ZSÓFIA († 1095), I. Béla leánya s előbb Weimari Ulrik († 1070) korontán bán, azután Magnus († 1106) szász herceg neje.¹ Gyermekei közül első férjétől volt Poppo († 1098) krajnai és isztriai őrgrof, kinek leányát Zsófiát († 1156) andechsi Berthold vette nőül s így őspanya lett a meráni háznak, a meráni ház által pedig a hirhedt Gertrud királynénak, a Piaszt-ok boroszlói ágának és több más európai dinasztiának. Második férjétől, a szász Magnustól született leányai közül Wulfhild († 1126) Fekete Henrik bajor hercegnek volt a neje s a Welfek és Hohenstaufok őspanya, Eilikát († 1142) pedig anhalti Ottó vette nőül s tőle származott le az Anhalt-ház. *c)* ERZSÉBET vagy GERTRUD († 1156), II. Béla leánya, III. Miecislav lengyel herceg († 1202) első neje és poseni ága újabb leszármazási viszonyba jutott az Árpádokkal; *d)* ILONA († 1199), II. Géza leánya, V. Lipót osztrák herceg († 1194) neje, ennek egyik ivadéka volt III. Mainhard († 1296), tyroli gróf, kinek leánya Erzsébet († 1313), I. Albert német császár neje, a Habsburg-ház őspanyai közé tartozik. Egy másik ivadékától, Babenbergi Konstanciától († 1262), Henrik meissen

¹ Ezen Zsófiát előbb I. Géza leányának tartották. Wertner M. mutatta ki (Az Árpád-ház családi története Nagy-Becskerek, 1892. 144. s köv. II.), hogy I. Béla leánya volt s azonos Jojádával, a mi alatt nem külön nevet, hanem Joas-hoz, I. Gézához tartozót kell érteni.

őgróf első nejétől származik le az egész Wettin (Szász, Coburg, Weimari, Meiningeni és Altenburgi) ház; e) ERZSÉBET († 1190), szintén II. Géza leánya és Fridrik († 1189) cseh herceg neje, egyik leánya Ludmilla († 1240) által, ki másodszor Bajor Lajoshoz († 1231) ment férjhez, a Wittelsbach (bajor és pfalzi) háznak lett az ősanyja. A többi kilencz Árpád-házbeli leány III. Bélától származott.

III. Béla egyike volt azon XII. századbéli uralkodóknak, kik az európai fejedelmi házak vérszerinti leszármazásában ősapául rendkívül sokféle és változatos kombinációban fordulnak elő. Ferencz József is úgy apai (Habsburg-Lotharing), mint anyai (Wittelsbach) ágon sokszoros ivadéka az Árpád-ház ezen kiváló tagjának, úgy hogy III. Béla kilencz leánymaradéka egytől-egyig feltalálható királyunk ősanyáinak sorában, még pedig, ha külön-külön vesszük is a 16 őst, t. i. felséges Urunk dédapáit és dédanyáit úgy apai, mint anyai ágon: *mindegyiknek mind a kilencz leány ősanyja volt.*

III. Béla kilencz leányivadékát a következő táblázat (1.) tünteti föl:

1. TÁBLÁZAT.

III. BÉLA † 1196.

(Neje: Antiochiai Anna Ágnes † 1183/84.)

1. Konstancia † 1240. (Férje: I. Přemisl Ottokár cseh király † 1230.)		II. ENDRE † 1235. (1. neje: meráni Gertrud, meggyilk. 1213. -- 2. neje: Courtenay Jolánta † 1233 körül.)	
Első nejétől:	Második nejétől:	Első nejétől:	
2. Sz. Erzsébet † 1231. (Férje: IV. Lajos thüringiai tart. gróf † 1227.)	3. Jolánta † 1251. (Férje: I. Jakab arragóniai király † 1276.)	IV. BÉLA † 1270. (Neje: Mária Laskara, görög hercegnő † 1270.)	
4. Anna † 1271. (Férje: Rosztiszláv macsói hg. † 1264 körül.)	5. Erzsébet † 1251. (Férje: I. Henrik alsó- bajororsz. hg. † 1290.)	6. Ilona v. Jolánta † 1298. (Férje: áhitatos Bole- szláv lengyel hg. † 1279.)	7. Konstancia (Férje: Danilovics Leo halicsi fejed. † 1301.)
		V. ISTVÁN † 1272. (Neje: Erzsébet kún hercegnő † 1290 körül.)	
8. Mária † 1313. (Férje: II. vagy Sánta Károly nápolyi király † 1309.)		9. Katalin (Férje: Dragutin István szerb király † 1314.)	

A leszármazás részletes ismertetése az alábbi sorokban következik a dédszülőkig levezetve, a kiknél azonban, mint az ide mellékelt 2. tábla mutatja, nem 16, hanem 12, illetőleg csak 11 személy jön számításba, mert I. Ferencz római császár, Mária Terézia királynő, III. Károly spanyol király és Mária Amália szász hercegnő kétszeresen voltak dédapái és dédanyái királyunk ő felségének, Karolina Henriette Krisztina pfalz-zweibrückeni grófnő pedig ugyanazon III. Keresztély pfalz-zweibrückeni grófnak és Karolina nassau-saarbrückeni grófnőnek volt a leánya, a kik más ágazaton maguk is előfordulnak a 16 ős sorában; sőt, mivel IX. Lajos hessen-darmstadti tartománygróf és Karolina Lujza hessen-darmstadti grófnő (Károly Fridrik badeni nagyherceg neje) testvérek voltak — VIII. Lajos († 1768) hessen-darmstadti tartománygrófnak a gyermekei — egész szorosan véve csupán 10 személyről beszélhetünk.

A leszármazás a 16 őstől a következő:

2. TÁBLÁZAT.

1. Lotharingi ház: I. FERENCZ római német császár. Sz. 1708. † 1765.	II. LIPÓT császár és magyar király. Sz. 1747 † 1792.	II. FERENCZ római és osztrák csász., magyar király. Sz. 1768. † 1835.	FERENCZ KÁROLY osztr. főhg. és magy. királyi hg. Sz. 1802. † 1878.
2. Habsburg-ház: MÁRIA TERÉZIA magyar és cseh király. Sz. 1717. † 1780.			
3. Bourbon-ház: III. KÁROLY spanyol kir. Sz. 1716. † 1788.	BOURBON MÁRIA LUJZA spanyol hercegnő Sz. 1745. † 1792.		
4. Wettin-ház: MÁRIA AMÁLIA szász hercegnő.			
5. Bourbon-ház: III. KÁROLY spanyol kir. Sz. 1716. † 1788.	IV. FERDINÁND nápo- lyi király. Szül. 1751. † 1825.	BOURBON MÁRIA TERÉZIA nápolyi hgnő. † 1807.	I. FERENCZ JÓZSEF osztrák csász. és magyar kir. Sz. 1830.
6. Wettin-ház: MÁRIA AMÁLIA szász hercegnő.			
7. Lotharingi ház: I. FERENCZ csász. Sz. 1708. † 1765.	MÁRIA KAROLINA osz- trák főhgnő † 1814.		
8. Habsburg-ház: MÁRIA TERÉZIA kir. Sz. 1717. † 1780.			
9. Wittelsbach-ház: III. KERESZTÉLY pfalz-zweibrückeni gróf. Sz. 1674. † 1735.	FRIDRIK MIHÁLY pfalz- zweibrücken-birken- feldi hg. † 1769.	I. MIKSA JÓZSEF bajor király. Sz. 1756. † 1825.	ZSÓFIA bajor hercegnő. Sz. 1805. † 1872.
10. Nassaui ház. KAROLINA nassau-saarbrückeni grófnő.			
11. Wittelsbach-ház: JÓZSEF KÁROLY pfalz-sulzbachi gr. Sz. 1694. † 1729.	MÁRIA DOROTTYA pfalz-sulzbachi grófnő.		
12. Wittelsbach-ház: ZSÓFIA AUGUSZTA pfalzi hgnő.			
13. Zähringen-ház: KÁROLY FRIDRIK badeni nagyhg. Sz. 1728. † 1811.	KÁROLY LAJOS badeni trónörökös. Sz. 1755. † 1801.	KAROLINA FRIDE- RIKA badeni hgnő. Sz. 1776. † 1841.	
14. Hesseni ház: KAROLINA LUJZA, hessen-darmstadt grófnő. Szül. 1723. † 1783.			
15. Hesseni ház: IX. LAJOS hessen-darmstadt tartománygróf. Szül. 1719. † 1790.	AMÁLIA FRIDERIKA hes- sen-darmstadt grófnő. Sz. 1754. † 1832.		
16. Wittelsbach-ház: KAROLINA HENRIETTE KRISZTINA (a 9–10. sz. u. III. Keresztély pfalz- zweibrückeni gr. és Nassaui Karo- lina leánya.)			

Ez a 10 személyre redukált 16 ős ilyen módon származik le III. Béla kilencz leányivadékától.

Először is (3. tábla) adjuk Albert magyar király († 1439) és neje Erzsébet magyar királynő († 1442) leszármazását, mint a kik közös ősei ezen tíz személynek, ők maguk pedig egyesítik magukban III. Béla hét leányivadékának, t. i. idősb Konstanciának, szent Erzsébetnek, Jolántának, Annának, Ilonának, Katalinnak és Máriának a véréit.

A leszármazás a következő:

III. BÉLA magyar király + 1196. (Neje: Antiochiai Anna Ágnes + 1183/84.)

3. TÁBLÁZAT.

1. Konstancia + 1240.		II. ENDRE magyar király + 1235.	
(Férje: I. Ottokár cseh király + 1230.)		(1. neje: Meráni Gertrud + 1213. 2. neje: Courtenay Jolánta + 1233 körül.)	
I. VENCZEL cseh király + 1255.	IV. BÉLA magyar király + 1270.	1. nejétől:	
II OTTOKÁR cseh király + 1278.	(Neje: Laskara Mária, görög hercegnő + 1270.)	2. nejétől:	
2. Anna + 1271 után. (Férje: Rosztiszláv macsói hg. + 1264 k.)	3. Ilona (Jolánta) + 1298. (Férje: Áhítatos Boleszláv kaliszi hg. + 1279.)	6. Jolánta + 1251. (Férje: I. Jakab aragóniai kir. + 1276.)	7. Szent Erzsébet + 1231. (Férje: IV. Lajos thüringiai tart. gr. + 1227.)
KUNIGUNDA + 1285.	HEDEVIG (Férje: Lokjetelek Vladi-szláv lengyel király + 1333.)	5. Mária + 1313. (Férje: II. Sánta Károly nápolyi király + 1309.)	THÜRINGIAI ZSÓFIA + 1282. (Férje: V. Henrik bra-banti hg. + 1248.)
II. VENCZEL cseh király + 1305. ERZSÉBET + 1330.	4. Katalin (Neje: Erzsébet kún hercegnő.)	VALOIS KÁROLY + 1325. (Férje: III. Fülöp francia kir. + 1285.)	GYERMEK HENRIK hesseni tart. gr. + 1306. HESSENI ADELHAI (Férje: gr. Henneberg VII. Berthold + 1340.)
(Férje: Luxemburgi János cseh kir. + 1346.)	ERZSÉBET (Férje: Kotroman István boszniai bán + 1314 körül.)	ANJOU MARGIT + 1299. (Férje: III. Vilmos hollandi gr. + 1337.)	Gr. HENNEBERG ERZSÉBET (Férje: Hohenzollern János, nürnbergi várgróf + 1357.)
IV. KÁROLY császár és cseh király + 1378.	III. KÁZMÉR lengyel kir. + 1370. ERZSÉBET + 1370. (Férje: V. Boguszláv pomerán hg. + 1374.)	VALOIS JOHANNA (Férje: IV. Bajor Lajos német császár + 1347.)	V. FRIDRIK, nürnbergi várgróf + 1398. HOHENZOLLERN BEATRIX (Férje: III. v. Cyprios Albert osztr. hg. + 1395.)
POMERÁNIAI ERZSÉBET + 1393.	KATALIN (Férje: Cillej Herman, Soneck ura + 1385.)	ALBERT hollandi gróf + 1404. JOHANNA	IV. ALBERT osztrák hg. + 1404.
II. CILLEJ HERMAN horvát bán és zagorai gróf + 1434. CILLEJ BORBÁLA + 1450.	ERZSÉBET magyar király + 1442.	ALBERT magyar és cseh király, német császár és osztrák hg. + 1439.	
ERZSÉBET + 1505. (Férje: IV. Kázmér lengyel király + 1492.)		ANNA + 1462. (Férje: Vilmos szász hg. + 1482.)	

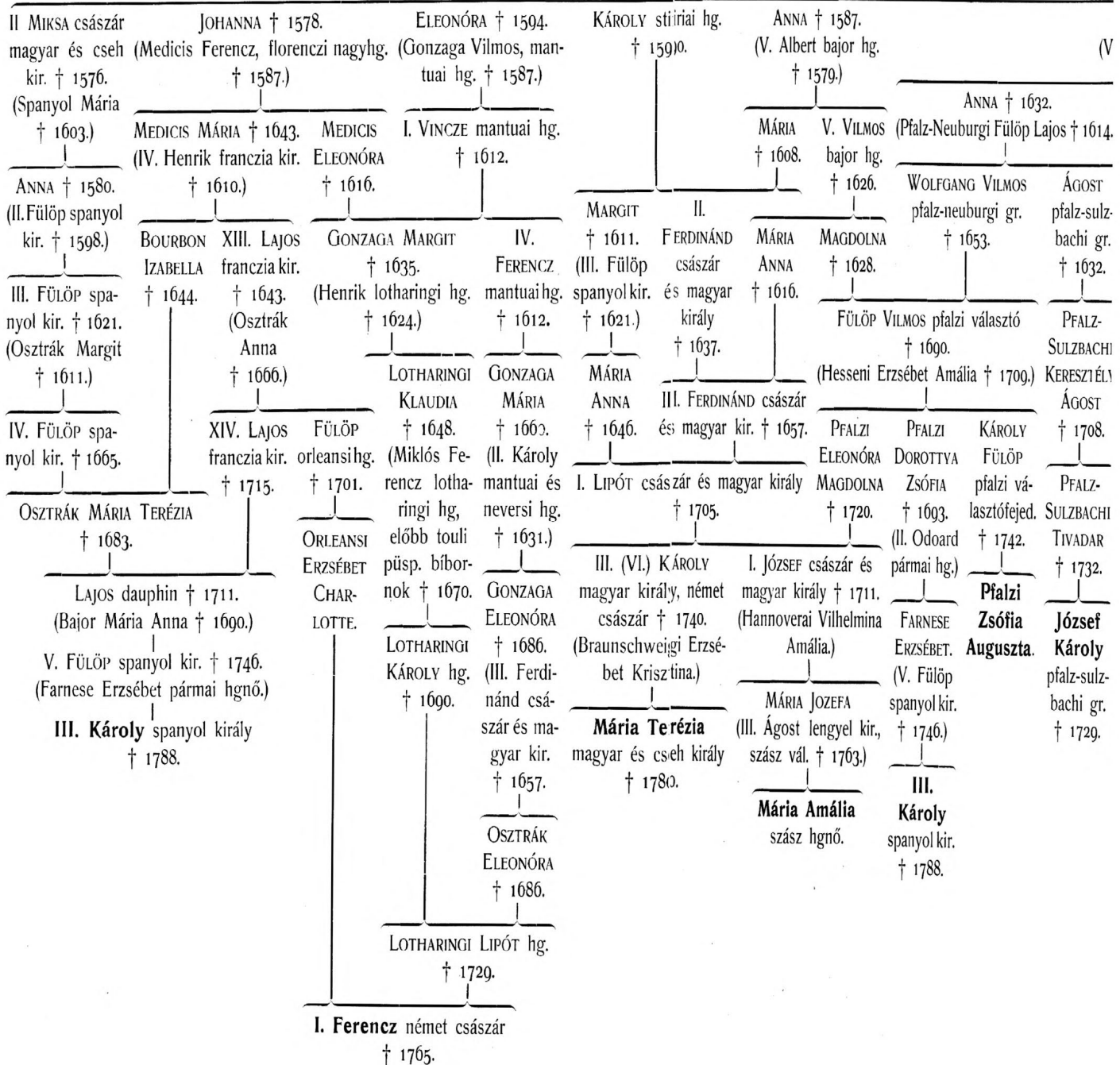
Ezen (4.) táblázat mutatja Albert király és Erzsébet királyné

ALBERT, magyar és cseh király, német
(Neje: Erzsébet, magyar királynő, Zsi

ERZSÉBE
(Férje: IV. Kázmér,

II. ULÁSZLÓ, magyar
(Neje: Candale

JAGELLÓ A
(Férje: I. Ferdinánd, magyar és

é azon ivadékait, a kik Ferencz József 16 őséül fordulnak elő.

4. TÁBLÁZAT.

császár (II.), osztrák herceg (V.) † 1439.

igmond király és császár leánya † 1442.)

† 1505.

lengyel kir. † 1492.)

r és cseh kir. † 1516.

ei Anna † 1506.)

ANNA † 1547.

cseh kir., német császár † 1564.)

MÁRIA † 1584.

V. Vilmos jülich hg. † 1592.)

MAGDOLNA † 1633.

(Pfalz-Zweibrückeni János

† 1604.)

JÁNOS † 1635.

Pfalz-Zweibrückeni

MAGDOLNA KATALIN † 1648.

(Pfalz-Birkenfeldi Keresztély

† 1654.)

II. KERESZTÉLY

† 1717.

ANNA

MAGDOLNA

† 1693.

(Gr. Hanau

János Rein-

hold † 1666.)

III. JÁNOS

REINHOLD

† 1736.

CHARLOTTE

KRISZTINA

hanau grófnő

(VIII. Lajos

hessen-darm-

stadti tart. gr.

† 1768.)

IX. Lajos

hessen-darmstadti

tart. gr. † 1790

és

Hessen-Darm-

stadti Karolina

Lujza † 1783.

MÁRIA ELEONÓRA † 1608.

(Albert Fridrik porosz hg.

† 1618.)

ANNA † 1625.

(János Zsigmond bran-

denburgi vá-

lasztó † 1619.)

GVÖRGY

BRANDEN-

BURG-

BAIREUTHI

MAGDOLNA

† 1687.

BRANDIEN-

BURGI HEIDVIG

ZSÓFIA † 1683.

(VI. Vilmos

hessen-ca isseli

† 1663.)

KÁROLY h.-casseli

† 1730.

HESSEN-CASSELI

MÁRIA LUJZA

(Nassau-I Dietzi Já-

nos Vilmos Friso

† 1771.)

NASSAU-DIETZI

ANNA CHARLOTTE

† 1777.

(Baden-Durlachi

Fridrik † 1732.)

Károly I Fridrik

badeni nagyhg

† 1881.

JAGELLO ZSÓFIA † 1513.

(Fridrik brandenburg-

anspachi örgr. † 1536.)

BRANDENBURGI GVÖRGY

anspachi örgróf † 1543.

BRANDENBURGI SABINA

† 1575.

(János György brandenburgi

választó † 1598.)

BRANDENBURGI ZSÓFIA

† 1622.

(I. Keresztély szász vál.

† 1591.)

I. JÁNOS GVÖRGY szász

választó † 1656.

II. JÁNOS

GVÖRGY

szász választó

† 1680.

VI. LAJOS

hessen-darm-

stadti tart. gr.

† 1678.

ERNŐ LAJOS

† 1739.

VIII. LAJOS

hessen-darm-

stadti tart. gr.

† 1768.

(Hanau Char-

lotte Krisztina.)

IX. Lajos

hessen-darmstadti

tart. gr. † 1790

és

Hessen-Darm-

stadti Karolina

Lujza † 1783.

JAGELLO BORBÁLA † 1534.

(Gazdag vagy Szakálás György szász hg. † 1539.)

SZÁSZ KRISZTINA † 1549.

(Nagylelkű Fülöp hesseni tart. gr. † 1567.)

I. KEGYES

GVÖRGY

hessen-darm-

stadti tart. gr.

† 1596.

V. LAJOS

hessen-darm-

stadti tart. gr.

† 1626.

(Brandenburgi

Magdolna

† 1616.)

II. GVÖRGY

hessen-darm-

stadti tart. gr.

† 1661.

HESSENI

ERZSÉBET

AMÁLIA

† 1709.

(Fülöp Vilmos

pfalzi vál.

† 1690.)

Pfalz

ELEONÓRA

MAGDOLNA

† 1720.

(I. Lipót csá-

szár és magy.

kir. † 1705.)

III. (VI.)

KÁROLY csá-

szár és magy.

kir. † 1740.

Mária Terézia

magyar és cseh király

† 1780.

HESSENI ANNA † 1591.

(Pfalz-Zweibrückeni Wolf-

gang † 1569.)

Pfalz-Birkenfeldi KÁROLY

† 1600.

Pfalz-Birkenfeldi ZSÓFIA

† 1676.

(Gr. Hohenlohe Krato

† 1641.)

Gr. HOHEN-

LOHE ANNA

DOROTTYA

† 1643.

(Gr. Oettingen

Joachim Ernő

† 1659.)

Hg. OETTIN-

GEN ALBERT

ERNŐ † 1683.

Hg. OETTIN-

GEN KRISZTINA

LUJZA

(Lajos Rudolf

braunschweig-

blankenburgi

hg † 1731.)

BRAUN-

SCHWEIGI

ERZSÉBET

KRISZTINA.

Pfalz-Zwei-

brückeni

Karolina

Henriette

Krisztina.

IV. BÖLC S VILMOS

hessen-casseli tart. gr.

† 1592.

MÓRICZ

hessen-casseli

† 1626.

(Gr. Nassau-

Saarbrückeni

Lajos † 1625.)

V. VILMOS

hessen-casseli

† 1637.

HESSENI

CHARLOTTE

† 1686.

(Károly Lajos

pfalzi vál.

† 1680.)

Pfalzi

CHARLOTTE

ERZSÉBET

† 1722.

(Fülöp or-

leansi hg.

† 1701.)

ORLEANSI

ERZSÉBET

CHARLOTTE

(Lotharingi

Lipót hg.

† 1729.)

I. Ferencz

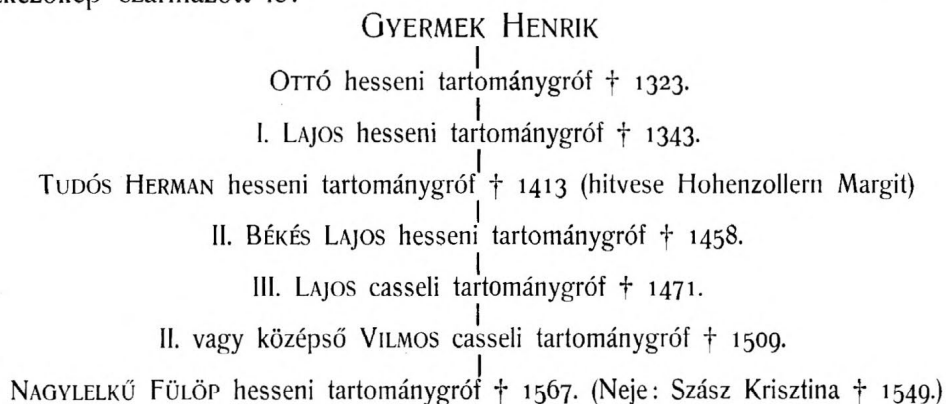
német császár

† 1765.

Gr. Nassau-Saarbrückeni Karolina.

A fentebbi (4.) táblázat szerint királyunk 16 őse egytől-egyig leszármaztatható I. Albert magyar királytól és nejétől Luxemburgi Erzsébet magyar királynétól, vagyis ilyen formán, mint a 3. táblázaton feltüntettük, III. Béla királynak már hét leányivadékaról kimutattuk, hogy a 16 ős mind-egyikének ősanyái voltak.

Itt csak azt említjük még meg, hogy a 3. táblázat szerint a Hesseni ház őse, Gyermekek Henrik († 1306) hesseni tartománygróf szent Erzsébetnek volt az unokája, s tőle a IV. táblázaton feltüntetett Nagylelkű Fülöp († 1567) hesseni tartománygróf, Szász Krisztinának a férje s Jagelló Borbálának a veje, a következőképp származott le:

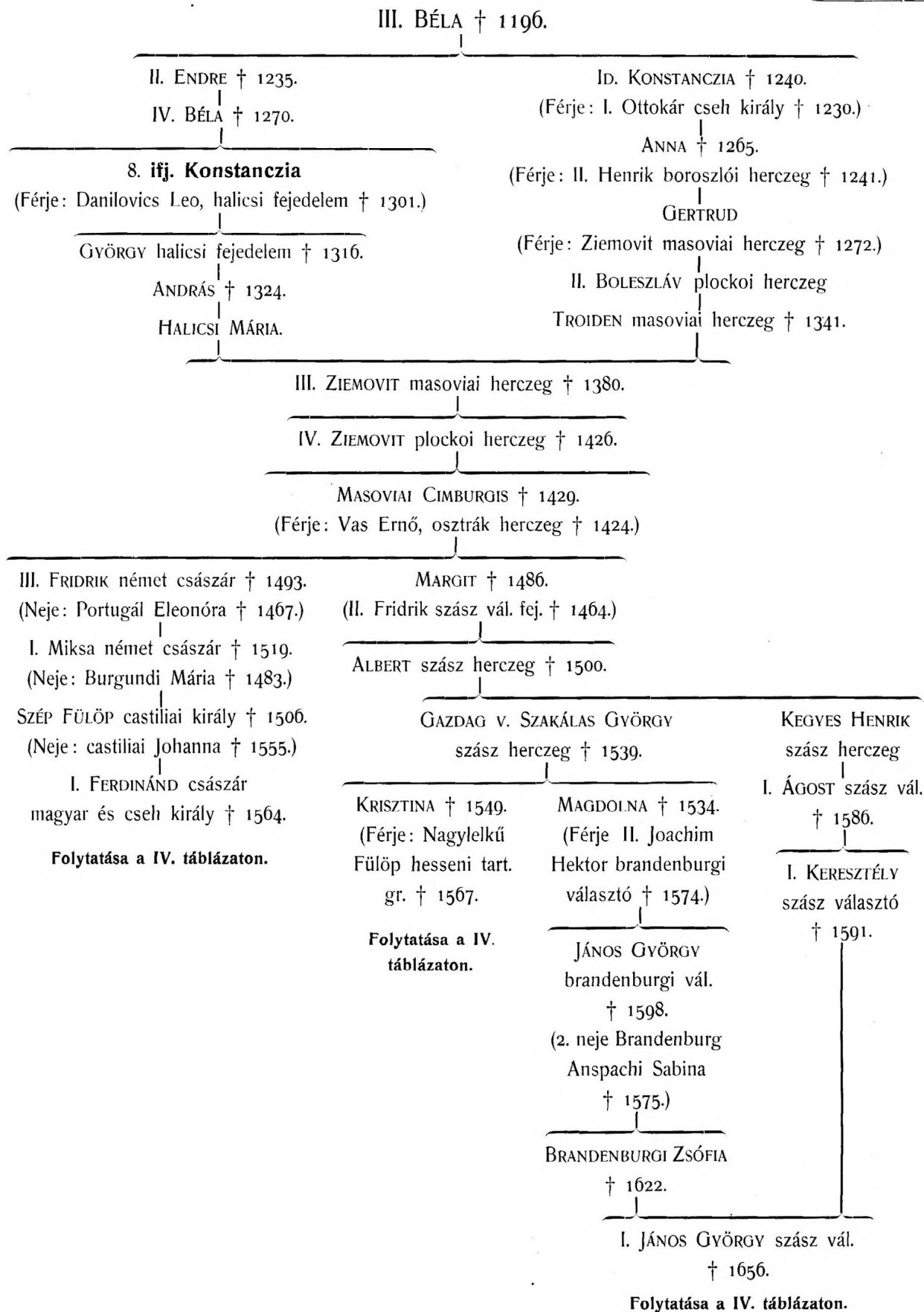
Nagylelkű Fülöp, az ő fiai I. Kegyes György és IV. Bölcs Vilmos által, a Hessen-Darmstadti és Hessen-Casseli ágak közös őse lett.

A 4. táblázatból az is kitűnik, hogy a 16 ős közül I. Ferencz császár, Mária Terézia magyar királynő, III. Károly spanyol király s a neje Mária Amália szász hercegnő, továbbá a pfalzi ház azon három ága, melyet királyunk ősei közt Pfalz-Zweibrückeni III. Keresztély és leánya Karolina Henriette Krisztina, Pfalz-Sulzbachi József Károly és Zsófia Augusztá, a pfalzi választófejedelem leánya képvisel, azután Károly Lajos badeni nagyherceg és VIII. Lajos hessen-darmstadti tartománygróf gyermekei: IX. Lajos tartománygróf és Karolina Lujza, egyúttal I. Ferdinánd császár és magyar királynak is az ivadéka, a mi azt jelenti, hogy I. Ferdinánd által III. Béla nyolczadik leányivadéka, t. i. ifjabb Konstancia: IV. Béla leánya és Leo halicsi fejedelem neje is ősanyjuk volt. Csupán Nassau-Saarbrückeni Karolina, III. Keresztély pfalz-zweibrückeni gróf neje nem köthető össze I. Ferdinánddal, de mint a 4. táblázat mutatja, ő meg Jagelló Borbálától és Gazdag vagy Szakálas György dán hercegtől származott, az utóbbi pedig a Habsburg-házzal való korábbi összeköttetés útján szintén ivadéka volt ifjabb Konstanciának, valamint Jagelló Zsófia és Brandenburg-Anspachi Fridrik unokájának, Szabinának a férje, János György brandenburgi választófejedelem is, kinek anyja Magdolna az említett Gazdag vagy Szakálas Györgynek volt egyik leánya.¹

Ezt a családi összeköttetést a következő (5.) táblázat mutatja :

¹ Az itt közölt néhány táblázatból is kitetszik, hogy az európai fejedelmi házak — mint ezt cikkünk bevezetésében említettük — egy nagy családba olvadtak, melynek alkotó részei jobbra germán eredetűek. Ezekhez sorakozik a francia, spanyol és olasz fejedelmi házak nagyobb része is, melyek a római birodalom népvándorláskori germán uraitól, frankok, burgundok, góthok, longobardoktól származnak. A régi római előkelő családokkal egy sem hozható összeköttetésbe. Volt azonban köztük néhány a középkorban kiemelkedő olasz család (Medicis); néhány byzanci család (így Dukas, Angelos, Komnenos); azután kelták, mint a régi Bretagne-ház, szlávok mint a Piaszto, Premyslek, Jagellók, a Mecklenburgi és a Pomerániai ház sat. Valamennyi közt azonban a vérségi összeköttetés főkapcsát az Árpád-ház képezi. Ezen kívül régebbi időből csakis I. Zsigmond lengyel király és hitvese Szapolyai Borbála családja jöhet számításba, melynek ivadéka közé tartoznak nagyrészt az uralkodóházak tagjai. Ámde anyai ágon ez az összeköttetés is az Árpádokra vezet vissza, mert Szapolyai Borbálának anyja, Hedvig tescheni hercegnő († 1521) szintén Árpád-házi ivadék, kinek ősanyái közé I. Endre leánya Adelhaid († 1062), I. Béla leánya Zsófia († 1095), II. Béla leánya Erzsébet Gertrud († 1156) s III. Béla leánya Konstancia († 1230) tartozik.

5. TÁBLÁZAT.

Hátra van még a kilencedik leányivadékkal, Erzsébettel, IV. Béla leányával való összeköttetés ismertetése, kitől királyunk 16 őse a következőképen származott le:

IV. Béla király † 1270.

9. Erzsébet † 1251.

(Férje: I. Henrik, alsó bajorországi herceg † 1290.)

ISTVÁN, alsó bajorországi herceg † 1310.

BAJOR BEATRIX.

(Férje: II. Rupert pfalzi választó † 1398.)

III. RUPERT, pfalzi választó, német király † 1410.

PFALZI MARGIT.

(Férje: I. Károly, lotharingi herceg † 1430.)

LOTHARINGI IZABELLA † 1453.

(Férje: Anjou René, nápolyi címz. király, lotharingi herceg, † 1480.)

LOTHARINGI

(I. Jakab bad

LOTHARINGI JOLÁNTHA † 1483.

(Férje: Lotharingi Fridrik, Vaudemonti gróf † 1470.)

I. KÁROLY ba

I. KRISTÓF ba

II. RENÉ lotharingi herceg † 1508.

ERNŐ † 1553.

KÁROLY † 1577.

ANTAL, loth. herceg, † 1544.

CLAUDIUS GUISE herceg † 1550.

I. FERENCZ loth. herceg † 1545.

GUISE MÁRIA † 1560.

(V. Jakab skót kir. † 1542.)

GUISE FERENCZ † 1563.

KÁROLY, Mayenne herceg † 1611.

II. KÁROLY loth. herceg † 1608.

RENATA † 1602.

(Férje: V. Vilmos bajor herceg † 1626.)

HENRIK FERENCZ KRISZTINA † 1637.
loth. hg. vaude- (Medicis Ferdinánd
† 1624. monti gr. florenczi nagyherceg
(Gonzaga Margit † 1632. † 1608.)

MIKLÓS II. COSIMO florenczi
† 1635. FERENCZ nagyhg. † 1621.
KLAUDIA bíbormok, MEDICIS MARGIT
† 1648. toulú püsp., † 1679.
majd loth. hg. † 1670. (I. Odoardo pármái hg.
† 1646.)

LOTHARINGI KÁROLY
† 1690.
(Neje: Osztrák Eleonóra
† 1697.)

LOTHARINGI LIPÓT
† 1729.
(Neje: Orleansi Erzsé-
bet Charlotte.)

I. Ferencz német
császár † 1765.

MÁRIA ANNA † 1616. NAGY MIKSA bajor vál.
(II. Ferdinánd csász., † 1651.
magy. kir. † 1637.)

FERDINÁND MIKSA
bajor vál. † 1679.
MÁRIA ANNA † 1690.
(Lajos francia dauphin
† 1711.)

II. RAINUZIO pármái
herceg 1694.
FARNESE ODOARDO
† 1693.

FARNESE ERZSÉBET.
(V. Fülöp spanyol ki-
rály † 1746.)

III. Károly
spanyol kir. † 1788.

III. FERDINÁND császár
magy. kir. † 1657.

I. LIPÓT csász., magy.
király † 1705.

III. (VI.) KÁROLY magy.
király, császár † 1740.

Mária Terézia
magyar és cseh kir.
† 1780.

V. FÜLÖP spanyol kir.
† 1746.
(Farnese Erzsébet.)

III. Károly
spanyol kir. † 1788.

STUART MÁRIA skót kir. † 1587.
(Stuart Henrik, Darnley gr.
† 1567.)

I. JAKAB angol és skót kir. † 1625.

STUART ERZSÉBET † 1662.
(V. Fridrik pfalzi vál. és cseh kir.
† 1632.)

KÁROLY LAJOS pfalzi vál.
† 1680.
(Hessen-Casseli Charlotte † 1686)

PFALZI CHARLOTTE ERZSÉBET
† 1722.
(Orleansi Fülöp † 1701.)

ORLEANSI ERZSÉBET CHARLOTTE
(Lotharingi Lipót † 1729.)

I. Ferencz német császár † 1765

MAYENNE KATALIN † 1618.
(Gonzaga Károly nevers-i hg
† 1637.)

GONZAGA ANNA † 1684.

EDUÁRD
† 1663.

PFALZI BENEDIKTA HENRIETTE
† 1724.
(János Fridrik hannoveri hg.)

HANNOVERI VILHELMINA AMÁLIA
(I. József császár, magyar kir.
† 1711.)

MÁRIA JOZEFA osztrák hgnő
(III. Ágost lengyel kir., szász vál.
† 1763.)

Mária Amália szász hgnő.

GYÖRGY FRIDRIK badeni őrg

V. FRIDRIK baden- BADENI
durlachi őrg. † 1659.

VI. FRIDRIK † 1677. Vilmos

VII. FRIDRIK MAGNUS NASSAU-
† 1709. GUSZ

KÁROLY VILMOS
† 1738. LAJOS I

FRIDRIK † 1732. I
(Nassau-Dietzi Anna Saa
Charlotte † 1777.) K

Károly Fridrik
badeni nagyhg. † 1811.

zeg † 1290.)

1310.

1398.)

ily † 1410.

† 1430.)

LOTHARINGI KATALIN † 1439.
(I. Jakab badeni őrgrof † 1458.)

I. KÁROLY badeni őrgrof † 1475.

I. KRISTÓF badeni őrgrof † 1527.

ERNŐ † 1553.

KÁROLY † 1577.

RIDRIK badeni őrgrof † 1638

baden- BADENI ANNA AMÁLIA
† 1659. † 1652.

(Nassau-Saarbrückeni
† 1677. Vilmos Lajos † 1690.)

MAGNUS NASSAU-SAARBRÜCKENI
9. GUSZTÁV ADOLF

† 1667.

VILMOS

18.

LAJOS KRATO † 1713.

† 1732.
tzi Anna
† 1777.)

**Nassau-
Saarbrückeni
Karolina.**

Ridrik
† 1811.

BADENI SIBYLLA
† 1527.

(III. Fülöp hanau-
lichtenbergi gr.)

IV. FÜLÖP hanau gr.
† 1590.

V. FÜLÖP † 1599.

JÁNOS REINHOLD
† 1625.

FÜLÖP WOLFGANG
† 1641.

II. JÁNOS REINHOLD
† 1666.

III. JÁNOS REINHOLD
† 1736.

Gr. HANAU CHAR-
LOTTE KRISZTINA
(VIII. Lajos hessen-
darmstadti tart. gróf
† 1768.)

IX. Lajos hessen-darmst. tart. gr.

† 1790 és

Hesseni Karolina Lujza † 1783.

OTTO mosbachi pfalz gr.
† 1461.

PFALZI MARGIT
(Gr. Hanau-Muntzenbergi
III. Reinhard † 1452.)

Gr. HANAU FÜLÖP † 1500.

Gr. HANAU ADRIANA † 1524.
(Gr. Solms Fülöp † 1544.)

Gr. SOLMS OTTO † 1522.

Gr. SOLMS FRIDRIK MAGNUS
† 1561.

Gr. SOLMS OTTO † 1612.

Gr. SOLMS ANNA MÁRA
(Gr. Hohenlohe Fülöp Ernő
† 1629.)

Gr. HOHENLOHE HENRIK
FRIDRIK.

Gr. HOHENLOHE FILIPPINA
HENRIETTE.

(Gr. Nassau-Saarbrückeni
Lajos Krato † 1713.)

Gr. NASSAU-SAARBRÜCKENI
KAROLINA.

(Pfalz-Zweibrückeni III.
Keresztély † 1735.)

**Pfalz-Zweibrückeni
Karolina Henriette
Krisztina.**

ISTVÁN simmerni pfalz gr. † 1459.

FEKETE LAJOS zweibrückeni pfalz gr. † 1489.

SÁNDOR zweibrückeni pfalz gr. † 1532.

WOLFGANG zweibrückeni pfalz gr. † 1569.
(Hesseni Anna † 1591.)

FÜLÖP LAJOS
neuburgi pfalz
gr. † 1614.
(Jülichi Anna
† 1632.)

A további leszármazás a 4. táblázaton Jülichi Anna vonalán.

JÁNOS zwei-
brückeni pfalz
gr. † 1604.

(Jülichi Mag-
dolna † 1633.)

JÁNOS † 1635.

MAGDOLNA
KATALIN † 1648.

A további leszármazás a 4. táblázaton Jülichi Magdolna vonalán.

KÁROLY birkenfeldi pfalz gr.
† 1600.

I. KERESZ-
TÉLY
† 1654.

ZSÓFIA † 1676.
(Gr. Hohenlohe
Krato † 1641.)

A további leszármazás a 4. táblázaton Jagello Borbála és Gazdag György szász hg. vonalán.

A fentebbi táblázatok csak egy részét mutatják be azon sokfelé ágazó családi összeköttetéseknek, melyek ő felségét, királyunkat s kívülre a mai európai uralkodóházakat III. Bélához fűzik.

Ez utóbbira vonatkozólag akarok még néhány megjegyzést tenni.

Említettük fentebb, hogy szent Erzsébet unokája, Gyermek Henrik hesseni tartománygróf, az egész Hesseni háznak az őse; a 3. táblázaton egyúttal az is fel van tüntetve, hogy szent Erzsébet déd-unokája, Henneberg Erzsébet, Hohenzollern János nürnbergi várgrófnak volt a neje s így II. Vilmos császárnak s a porosz dinasztíának az egyenes őse. Hohenzollern János és Henneberg Erzsébet egyik ivadékát, Alchimista János brandenburgi örgróf leányát Dorottyát I. Keresztély dán király vette nőül; tőlük származott le a Holsteini ház különböző ága, ú. m. a dán királyi, orosz czári és görög királyi család, vagyis más szóval: szent Erzsébet nemcsak a hesseni fejedelemnek és II. Vilmos császárnak, hanem II. Miklós czárnak, IX. Keresztély dán királynak és György görög királynak is az ősanja.

A 4. táblázaton Osztrák Johanna és Medicis Ferencz vonalán fel van tüntetve IV. Henrik francia király és Medicis Mária útján az egész Bourbon-ház (a kihalt francia királyi s a spanyol, nápolyi, pármai és orleansi ágak) összeköttetése III. Bélával. A Capet-ház idősb ágának, a Valois-háznak kapcsolatát Arragoniai Izabella és II. Fülöp francia király útján a 3. tábla mutatja. A Valois-ház egyik mellékága, a Berry-ág útján Umberto olasz király ősei, a Savoyai grófok és hercegek fűződnek III. Bélához.

Az 5. táblázaton látható II. Fridrik szász választófejedelem kapcsolata III. Bélával; tőle származott a Wettin-ház valamennyi ága, ú. m. a szász királyi ház, a Szász-Koburg, Szász-Weimari, Szász-Meiningeni és Szász-Altenburgi család, vagyis a walesi herceg, szász, portugál és belga király s bolgár Ferdinánd. Ugyancsak II. Fridrik szász választó egyik unokáját Margitot Henrik lüneburgi herceg vette nőül, ki a hannoverai háznak (s így Viktoria angol királynőnek) volt az őse.

A 6. táblázat Bajor Beatrix és Pfalzi Rupert útján a bajor királyi család, továbbá a Lotharingi-ház (Habsburg-Lotharingi dinasztia és Guise-család), a Guise-család útján V. Jakab skót királytól kezdve a Stuart- és Hannoverai-ház s aztán a Badeni-ház összeköttetését mutatja III. Bélával.

Vázlatosan ismertettük a legfőbb kapcsolatokat, melyek az európai dinasztákat III. Bélához fűzik, de e vázlat is eléggé mutatja, mily sokszorosan volt őse III. Béla a jelenlegi uralkodóházak tagjainak, úgy hogy a török s egy-két új dinasztíát, mint az Obrenovicsokat, Petrovicsokat stb. kivéve, bármelyikét válaszszuk is ki a többi európai uralkodó-család tagjai közül, mindegyik őseit összeköthetjük III. Béla kilencz leányivadékával, kiktől királyunk ő felségének 16 őse származik.

NAGY GÉZA.